

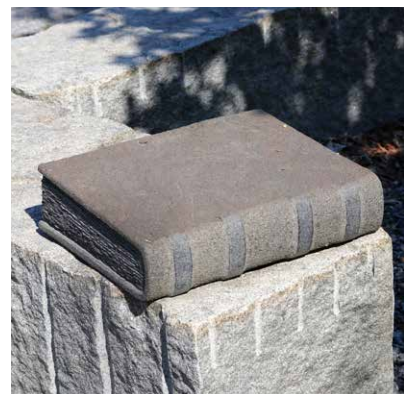

MUNKEDAL

Information från Munkedals kommun

.....
Nummer 2 • Juni 2019
.....

Årsredovisning
2018

En del mörka moln är bättre än andra - särskilt denna sommar

Håkan Sundberg - kommunstyrelsens ordförande

Välkommen till andra numret av Munkedals kommuns informationstidning. I tidningen får du veta lite mer om kommunens olika verksamheter och ta del av både uppdrag och vardag i vår kommun.

Sommaren är här, och även om sol och varmt väder är härligt, så hoppas jag att vi får se en hel del regnmoln då grundvattennivåerna fortfarande behöver hämta sig från förra årets torra period.

Vad gäller kommunernas ekonomiska förutsättningar ser vi dock några andra mörka moln.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) presenterade nyligen sin ekonomirapport för maj. Rapporten visar att ekonomin i Sveriges kommuner kommer försämrats under de kommande åren.

Huvudskälet är att andelen barn och äldre blir högre jämfört med den arbetande befolkningen, vilket leder till att kostnaderna för välfärdstjänster ökar snabbare än intäkterna.

Samtidigt fortsätter förväntningarna på den kommunala verksamheten att öka. Invånarna vill ha bättre och mer flexibel service, både enklare och snabbare.

Utvecklingsarbetet behöver nu växlas upp i alla våra verksamheter. Vi har redan påbörjat den resan genom att ta första stegen mot digitalisering av välfärdstjänster, att förändra arbetssätt men även att kritiskt granska de nuvarande strukturerna.

Att jobba med förändring är inte ett projekt, det är ett förhållningssätt som behöver genomsyra allt arbete. Vårt uppdrag är och förblir att leverera välfärdstjänster inom skola, omsorg och kommunal service med utgångspunkt i invånarnas behov.

Jag ser fram emot att tillsammans med alla våra medarbetare fortsätta arbetet med att förändra och utveckla kommunens alla olika verksamheter, så vi kan fortsätta leverera en bra service.

Med önskan om en intressant läsning, samt en fin sommar med både sol och regn.

Håkan Sundberg

Som för övrigt ...

.... tänker njuta av årstiden och naturen från sadeln på en mountainbike vid lediga stunder. Närheten till den vackra naturen är en av de stora fördelarna med att bo i vårt område och lite motion och frisk luft kan göra underverk för både kropp och själ.

- 04 - Omväxlande arbete för park och skog
- 06 - Ny teknik i äldreomsorgen
- 08 - Årsredovisning 2018
- 10 - Nya yrkesbanor via vuxenutbildning
- 11 - Många aktiviteter på familjecentralen
- 12 - Aktiviteter för näringslivet
- 13 - Grejen med Munkedal i sommar
- 14 - Att vara familjehem
- 16 - Måltidspedagogik i förskolan
- 17 - Bygglov eller anmälan - vad gäller?
- 18 - Centrumskolan i Dingle renoveras
- 19 - Språkutveckling i förskolan
- 20 - Arena Sörbygden byggs i samverkan
- 21 - Evenemang - ett axplock
- 22 - Fönyade medborgarlöften
- 23 - Linn arbetar för god folkhälsa
- 24 - Aktiviteter på äldreboenden
- 26 - Krisberedskapsveckan
- 27 - Krisberedskap och larmnummer

Om tidningen

Informationstidningen produceras av Munkedals kommun i syfte att ge invånarna mer kunskap och bättre insyn i kommunens arbete. Tidningen ges ut tre gånger om året till alla hushåll i kommunen och finns även tillgänglig i PDF-format via kommunens webbplats. Vi reserverar oss för eventuella skrivfel.

Produktion och layout

Munkedals kommun
Kommunikatör

Digital version

Du kan även ta del av informationstidningen i PDF-format på webbplatsen www.munkedal.se

Foto

Erland Pålsson: Omslag, sida 2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, baksida

Richard Lundquist: sida 10

Johanna Bothén: sida 16

Irene Johansson: sida 24

Thomas Henrikson, MSB: sida 26

Shutterstock: Omslag, sida 6, 10, 17, 21, 25

Tryck

Munkreklam AB

Papper: Munken Polar

Synpunkter

Har du tankar och synpunkter om informationstidningen?

Skicka e-post till kommun@munkedal.se eller ring Medborgarcentrum, telefon 0524-180 00

David, Mashoud och Alf i arbete med den nya lekplatsen i Hedekas

Jeanette klipper gräs i Örekilsparken

Omväxlande och säsongsbaserat arbete för **PARK OCH SKOG**

Enheten park och skog tar hand om en rad olika arbetsområden runt om i kommunen. Uppdragen anpassas efter årstiderna med allt från skötsel av kommunala grönområden och fastighetsytor till badbryggor och vinterdekorationer. Det finns en glädje och stolhet i att skapa fina utemiljöer, men under högsäsong även många områden att ta hand om och önskemål att hantera.

Kenneth Franke, enhetschef på park och skog, berättar att enheten har åtta heltidstjänster till förfogande som förstärks med fyra säsongstjänster under sommar och semestertider, när det är som mest att göra.

– På den gröna sidan av året är det naturligt att vi prioriterar skötsel och vård av kommunens utpekade grönområden, berättar Kenneth. Våra uppdrag finns oftast inom tätorterna i kommunen, men vi sköter

även grönområdena på fyra av våra fornminnesområden.

Inte alla grönytor kommunens ansvar

Ibland får park och skog påpeka om skötsel på mark som inte ägs av kommunen.

– Kommunen äger inte all mark i tätorterna, utan det finns även en rad privata fastighetsägare. Vi får återkommande frågor och önskemål om grönytor som vi inte ansvarar för, vilket jag kan förstå då det inte alltid är lätt att se var fastighetsgränserna börjar och slutar, säger Kenneth.

Samma sak gäller lekplatser. Park och skog sköter ett trettiotal lekplatser i kommunen, men det finns även ett antal lekplatser som sköts av bostadsföreningar eller privata aktörer.

Iläggning av badbryggor i Hällevadsholm

Camilla i färd med att trimma rabatter

David visar upp den nya multifunktionella städmaskinen

Park och skog sköter även dekorationer och julgranar vintertid

Innan sommarsäsongen håller park och skog på att slutföra en helrenovering av en lekplats i Hedekas med nya redskap och ny grillplats. Kommunen har även en ny städmaskin på plats som effektiviserar städarbetet på gator och torg tack vare att den både sopar och suger. Städmaskinen, som huvudsakligen används i kommunens tätorter, är även utrustad med sugslang och en högtryckstvätt.

– Vi anpassar vårt arbete efter säsong och väderläge. När grönarbetet minskar på hösten arbetar vi mycket med slyröjning och underhåll. Vi kan även stötta kommunens verksamheter med halkbekämpning vintertid, berättar Kenneth.

Park och skog tar även emot några av kommunens ungdomar på feriepraktik samt studerande i behov av arbetsplatsförlagt lärande.

– Det är väldigt givande att få arbeta i utemiljöer och få följa årstidernas växlingar. Vår ambition är att bidra till trivsel och livskvalitet inom ramarna för våra resurser och det är alltid roligt när vi får uppskattning av personer vi möter i vardagen. Det ger glädje och energi som räcker länge, avslutar Kenneth.

Exempel på arbetsområden för park och skog

- Kommunala grönområden
- Kommunala fastighetsytor
- Kommunala lekplatser
- Städning gator och torg
- Klottersanering
- Kommunala utemöbler
- Allmänna blomsterarrangemang
- Kommunala badplatser
- Sopkärl gator och torg
- Städning återvinningsstationer
- Slyröjning
- Vinterdekorationer, julgranar
- Stöd vid halkbekämpning

På Allégården kommer bland annat sensorgolv med falldetektion installeras i sex nya lägenheter.

På Allégården installeras **Ny teknik i nya lägenheter**

På äldreboendet Allégården i Munkedal har byggnationen av sex nya lägenheter påbörjats. Lägenheterna kommer utrustas med ny teknik som sensorgolv, falldetektion, dygnsanpassad belysning, höj- och sänkbara toalettstolar och handfat, samt smarta dörrar. Lägenheterna kommer senare utvärderas och ge informationsunderlag för kommande byggnationer.

Teknik och arbetssätt utvecklas hela tiden i vårt samhälle och äldreboenden är inget undantag. På Allégården i Munkedal byggs just nu sex stycken nya lägenheter som utrustas med ny teknik som ska trygga och kvalitetssäkra vardagen för vårdtagarna och förbättra undersköterskornas arbetsmiljö.

– Det här är en spännande satsning där vi verkligen får möjlighet att testa hur tekniken kan stötta både oss och de boende, säger Maria Ottosson Lundström, avdelningschef för äldreomsorgen. Erfarenheterna kommer vi sedan att ta med oss när vi planerar för

större investeringar i kommande äldreboenden.

Lägenheterna kommer utrustas med tryckkänsligt sensorgolv och falldetektion i badrum där systemet kan larma om en person har fallit eller skulle stiga upp mitt i natten. Personal kan då titta till den boende och försäkra sig om att allt är bra.

Belysningen styrs efter en naturlig dygnsrytm med mildare ljus på morgon och kväll och ett förstärkt dagljus på dagtid. Via elektronisk identifikation kommer lägenhetsdörren automatiskt låsa upp sig när den boende återvänder till lägenheten.

– Vi kommer även installera höj- och sänkbara toaletter och handfat i badrummen, samt ett antal stödhandtag vilket ger möjligheter till en ökad självständighet vid toalettbesök, fortsätter Maria. Lägenheterna beräknas bli klara i december i år och vi ser fram emot att ta dem i bruk.

Teknik och digitala hjälpmedel

Utvecklar äldreomsorgen

Det kommer att saknas omkring 55 000 personer med rätt utbildning inom hälso- och sjukvård och pedagogiskt arbete på fem års sikt, enligt en ny rapport från Arbetsförmedlingen. Enbart nyrekrytering kommer inte att räcka till menar SKL, Sveriges Kommuner och Lands-ting. Det måste också till en mängd andra åtgärder för att klara kompetensförsörjningen i välfärden. Ett sätt är att vissa arbetsmoment digitaliseras, vilket kan vara till fördel för både vårdtagare och vårdgivare.

Terese Holm är teknikundersköterska på Munkedals kommun och berättar om kommunens arbete med ny teknik i äldreomsorgen. Just nu håller kommunen på att införa digital signering av vårdinsatser via mobil. Man utvärderar även möjligheter till nattkommunikation via webbkamera och bärbara GPS-larm.

– Jag tror att många vårdtagare uppskattar teknik som medför exempelvis mer ostörd sömn och att både anhöriga och vårdtagare kan känna en ökad trygghet i vardagen med lösningar som GPS-larm, menar Terese.

Mobilstyrda dörrlås

Innebär att hemtjänstpersonalen kan öppna och låsa ytterdörrar vid hembesök med hjälp av mobilen. I appen utförs även dokumentation och besöken loggas automatiskt. Systemet har använts i kommunen sedan 2012. Appen är lätt att lära sig och skyddas både av pinkod, automatisk utloggning samt möjlighet till fjärrstyrd blockering.

Digital signering

Innebär att undersköterskor i hemtjänst och särskilt boende signerar vårdande insatser via mobilen. Det kan vara insatser som läkemedelsgivning, sårmläggning och träningsprogram. Digital signering ska kvalitetssäkra att rätt vårdtagare får rätt vård, av rätt personal, i rätt tid. Vid avvikelse från signering går ett automatiskt larm till ansvarig sjuksköterska, arbetsterapeut eller fysioterapeut.

GPS-klocka

Innebär att vårdtagaren bär en GPS-klocka som kan skicka trygghetslarm och position efter vissa parametrar. Exempelvis om vårdtagaren förflyttar sig på natten, utanför givna trygghetszoner eller vid längre inaktivitet. Trygghetscentralen kan vid behov koppla upp ett röstsamtal via klockan för kommunikation med vårdtagaren.

Kommundirektör Håkan Sundberg berättar om bokslutet 2018.

Årsredovisning 2018

- visar positivt resultat inför kommande utmaningar

Årets bokslut för Munkedals kommun redovisar för tredje året i rad ett positivt resultat med ett överskott på 12,5 miljoner kr. Ett bra resultat med tanke på att sektor barn- och utbildning samt sektor omsorg redovisar en ekonomisk obalans i förhållande till budget, säger kommundirektör Håkan Sundberg. Resultatet är dock något lägre än det budgeterade målet om två procents överskott av skatter och bidrag.

Årets resultat för 2018 uppgår till 12,5 miljoner kr vilket är något lägre än det budgeterade resultatet på 12,9 miljoner kr. I resultatet för 2017 på 50,8 miljoner kr ingick överskott från fastighetsförsäljning med 32,3 miljoner kr, vilket är en förklaring till den stora skillnaden i resultat mellan 2017 och 2018.

Statistiska Centralbyrån, SCB, visar i sina prognoser en tydligt ökande andel äldre och unga bland befolkningen kommande år, vilket medför ökade behov av utbyggnad och effektivisering inom barn- och utbildningsverksamheten samt äldreomsorgen.

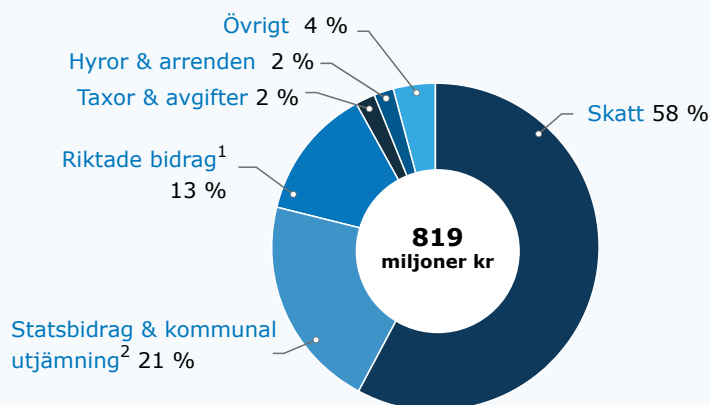
För Munkedals kommun är det beräknade investeringsbehovet på över 125 miljoner kr per år i snitt perioden 2019–2024 för att möta de ökande behoven.

– Det är fortsatt mycket viktigt att hålla ekonomi och verksamhet i balans, berättar Håkan. Det är ett långsiktigt och uthållighetskrävande arbete som handlar om fokus på effektivisering, men även om att hitta nya former och arbetssätt för den kommunala servicen.

– För att lyckas måste vi förändra vårt arbetssätt. Utmaningen är att erbjuda lika bra eller bättre service men till en lägre kostnad, fortsätter Håkan. Att effektivisera hur vi gör saker samtidigt som vi minskar våra utgifter. Därför är det viktigt att vi har kraft att satsa på digitalisering, idéutveckling, innovation, förändrade arbetssätt och sist men inte minst en ny tillitsbaserad styrmodell.

Årsredovisningen 2018 för Munkedals kommun antogs av kommunfullmäktige den 29 april 2019.

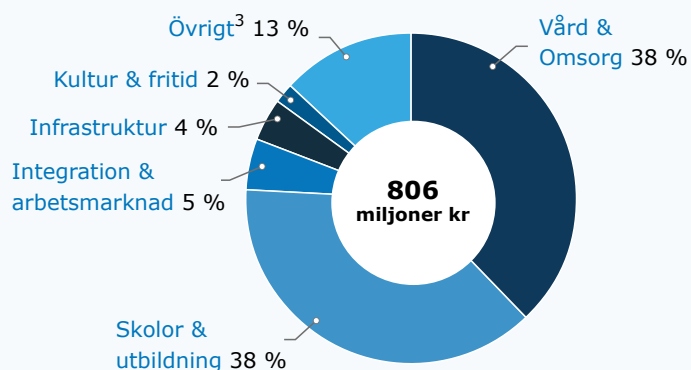
Kommunens intäkter 2018

1. Riktade bidrag till integration, skola, omsorg, stöd med mera.

2. Utjämningsystemet syftar till att garantera alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar.

Kommunens kostnader 2018

3. Övrigt innefattar kostnader för förvaltning, politisk verksamhet, samhällsbyggnad, lokaler, finansiella poster med mera.

Några nyckeltal för kommunen

År	2016	2017	2018
Årets resultat, miljoner kr	39,6	50,8	12,5
Låneskuld, miljoner kr	223	190	191
Totala intäkter, miljoner kr	800,3	855,2	818,8
Totala kostnader, miljoner kr	760,7	804,4	806,3
Barnomsorg & fritids, elever	968	1 008	1 072
Grundskola, elever	1 189	1 181	1 212
Gymnasiet, elever	420	430	441
Särskilt boende, platser	126	123	116
Invånare totalt,	10 361	10 423	10 503
Invånare 0-19 år	2 294	2 369	2 420
Invånare 20-64 år	5 540	5 506	5 495
Invånare 65+ år	2 527	2 548	2 588

Visste du att ...

- kommunens kostenhet planerar för cirka 930 000 måltider per år
- kommunen tillhandahåller över 290 000 elevdagar per år
- äldreomsorgen verkställer över 500 000 arbetstimmar om året
- förskola och fritidsverksamhet tar emot över 1 000 barn per år
- Medborgarcentrum tar emot över 40 000 mejl och samtal per år

Den kompletta årsredovisningen finns att läsa på webbplatsen www.munkedal.se

Kommunens vuxenutbildningar innefattar bland annat skötsel av utemiljöer, elevassistent/barnskötare och svets.

Möjlighet till nya yrkesbanor via

VUXENUTBILDNINGAR

För några år sedan beslöt Kunskapens Hus i Munkedals kommun att arbeta för ett utökad utbud av sina vuxenutbildningar som vid den tiden bestod av ett omvårdnadsprogram med 20 platser. Idag har man ett 100-tal platser fördelade på nio lokala utbildningar samt ytterligare platser på ett tiotal utbildningar i samverkan med Sotenäs och Lysekils kommun. Här hålls även valideringar för undersköterskor och maskinförare samt kortkurser i motorsåg och röjsåg.

Henrik Oleskog, rektor på Kunskapens Hus i Dingle, berättar att vuxenutbildningarna är framtagna för att både möta behov från arbetsmarknaden och matcha förutsättningar och önskemål bland de sökande.

– Vi vill hålla en tät dialog med arbetsgivare i området för att öka chanserna till anställning efter avslutad utbildning, berättar Henrik. Hittills har vi lyckats få en mycket hög anställningsgrad bland våra studenter.

I höst startar tre nya yrkesutbildningar med inriktning snickare, golvläggare och plattsättare, där praktiken sker i samverkan med lokala företag.

– Vi ser bra resultat på utbildningar med arbetsförlagd praktik och vi hoppas att ännu fler arbetsgivare ser fördelarna med att bidra till framtida kompetensförsörjning, säger Henrik. En bra praktikplats främjar både elevens yrkeskompetens och anställningsbarhet.

Ansökande över 20 år kan ansöka om studiemedel hos CSN för studier på grundskole- och gymnasienivå på komvux och folkhögskola.

– Livet är fullt av möjligheter. En vuxenutbildning kan vara en av flera vägar till nytt arbete, avslutar Henrik.

Läs mer om vuxenutbildningar på
munkedal.se/kunskapenshus

Många aktiviteter för småbarnsfamiljer på

FAMILJECENTRALEN

Förskollärare Anna Sunesson leder sångstund på öppna förskolan på familjecentralen Skatten.

På familjecentralen Skatten i Munkedal finns en uppsjö av aktiviteter som riktar sig till både barn och föräldrar. Här samverkar barnavårdscentral med öppen förskola och stödverksamhet. Här kan föräldrar och barn träffas för att leka, umgås och samtala och även få råd, stöd och hälsokontroller.

Familjecentralen etablerades i Munkedals kommun redan 2007, men sedan förra året är nu verksamheten belägen i nya lokaler på Bruksvägen 4 i Munkedal. Här samverkar Närhälsan och kommunen under samma tak för att ge en bred service till blivande och nyblivna föräldrar med barn i åldrarna 0-6 år.

Förutom verksamheterna med öppen förskola, babycafé och barnavårdscentral finns ett flertal gruppverksamheter för blivande föräldrar, familjeförskola, föräldragrupper, nyanlända småbarnsföräldrar, föräldracirklar med flera. Här finns även möjlighet att vid behov få stöd av pedagoger, kurator och logoped.

I år utökas även verksamheten med ett nytt projekt kring barns språkutveckling. Hälsokontrollen för 2,5-åringar sker under mer lekfulla former, där barnen får visa sina förmågor på ett naturligt sätt. Som ett stöd i sin roll får föräldrarna även en bok om forskning och praktiska råd.

Verksamheter på familjecentralen Skatten 2019

- Barnavårdscentral
- Öppen förskola
- Babycafé
- Familjeförskola
- Föräldrautbildningar
- Föräldragrupp nyfödda
- Föräldragrupp integration
- Föräldracirklar teman
- Föräldrastödande samtal
- Logoped
- Kurator
- Specialpedagog

Läs mer om familjecentralen på munkedal.se/familjecentralen

Information om ny tobakslag vid frukostmöte på Torreby Slott.

Aktiviteter och nätverkande för det Lokala näringslivet

Företagare i Munkedals kommun är välkomna att delta i aktiviteter och nätverksmöten som anordnas av kommunens näringslivsutvecklare i samverkan med det lokala Näringslivsrådet. Ett tiotal frukostmöten och kvällsmöten för näringslivet har redan genomförts. Mötena har haft bra uppslutning men det finns plats för ännu fler deltagare.

Clas Hedlund, näringslivsutvecklare i Munkedals kommun, är glad över en ökande samverkan mellan kommunen och det lokala näringslivet, men ser även möjligheter till utveckling av möteskoncepten.

– Mötena är dels till för att deltagarna ska kunna få nya kunskaper i ämnen som exempelvis digital marknadsföring, kompetensförsörjning och omvärldsanalyser - men även för att vi ska kunna fånga upp och diskutera behov, tankar och idéer kring frågor där vi kan samverka, berättar Clas. Dessutom är det ett bra forum för företagare att knyta kontakter sinsemellan.

– Jag har själv varit företagare under många år och min erfarenhet är att alla aktörer måste hjälpas åt att bidra till ett bra näringslivsklimat. Det är i samtalen

som vi hittar bra vägar till samarbete, fortsätter Clas. Ju bättre vi förstår varandras mål och förutsättningar, desto lättare är det att skapa gemensamma lösningar.

Företagare är välkomna att:

- Delta i frukostmöten, företagsbesök, föreläsningar med mera
- Diskutera hur vi tillsammans förbättrar näringslivsklimatet i kommunen
- Nätverka med andra företagare
- Få information om och diskutera aktuella frågor
- Ta del av kommunens nyhetsbrev för näringslivsfrågor
- Kontakta kommunens näringslivsutvecklare för vägledning och stöd

Läs mer på kommunens hemsida:
munkedal.se/naringsliv

Håll koll på

GREJEN MED MUNKEDAL

Om du vill veta vad som finns att göra i Munkedals kommun kan du hålla koll på Grejen med Munkedal. Kultur- och fritidsavdelningen håller både invånare och besökare uppdaterade om evenemang, sevärdheter och aktiviteter genom både en facebookside, en sommartidning och via Västsveriges webbplats.

Tidningen Grejen med Munkedal lanserades sommaren 2018 och får en uppdaterad uppföljare sommaren 2019. Här hittar du tips kring natur, mat och kultur i vår kommun. Från mitten av juni finns tidningen tillgänglig på turistinformationer och InfoPoints i vårt område, inklusive våra grannkommuner.

Facebooksidan Grejen med Munkedal uppdateras året runt och ger aktuella tips om vad som är på gång i området till den som önskar följa eller gilla sidan.

Webbplatsen vastsverige.com/munkedal samlar information från de flesta aktörer i kommunen och ger en bra och aktuell översikt av utbudet.

För dig som vill ha koll

- Följ och gilla facebooksidan
facebook.com/grejenmedmunkedal
- För aktuell översikt - se:
vastsverige.com/munkedal

Ann-Sofie Karlsson har lång erfarenhet av att vara familjehem och kontaktfamilj.

ATT VARA FAMILJEHEM

- och att bygga relationer för livet

Att vara familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson till ett barn är ett stort ansvar, men kan även vara oerhört givande och skapa livslånga relationer. Ann-Sofie Karlsson, som har lång erfarenhet från att vara familjehem och kontaktfamilj, berättar om känslan att växa och utvecklas tillsammans som familj både i motgångar och vardagskonflikter som i framgångar och gemensamma skratt.

Ann-Sofie beskriver sig själv som en helt vanlig tjej som bor i Munkedal tillsammans med sin familj. Hon arbetar som barnskötare på en förskola i kommunen och på fritiden är hon aktiv som gyminstruktör och vandrar gärna i skog och mark med sina hundar.

– Att skapa bra relationer och ha omtanke om andra har alltid varit viktiga delar i mitt liv, berättar Ann-Sofie. Det var nog därför jag utbildade mig till barnskötare en gång i tiden, ett arbete jag trivs med i alla år.

Det var via jobbet som Ann-Sofie för många år sedan fick frågan om att under en period vara stöd åt ett litet barn med särskilda behov.

– Jag och min sambo agerade då stöd varannan helg. Det var innan vi fått egna barn, så det var en ny erfarenhet för oss, berättar Ann-Sofie. Vi var senare även stöd på kvällar och helger till barn på särskolan, där vi tillsammans kunde gå på bio, ta en fika eller gå en promenad.

När Ann-Sofie och hennes sambo själva blev föräldrar tog de en paus som stödpersoner några år, men när de senare fick en förfrågan av kommunen om att bli kontaktfamilj åt ett syskonpar i lågstadieåldern tackade de ja.

– Att vara kontaktfamilj innebär att finnas där som stöd till en annan familj, säger Ann-Sofie. Barnen kom till oss på vissa kvällar och helger eller vid behov. Efter ett tag kändes det lika naturligt som att ha våra

Ann-Sofie i samtal med kommunens familjehemssekreterare.

syskonbarn hos oss och även om vi idag inte är kontaktfamilj till dem träffas vi fortfarande.

Ytterligare några år senare återkom kommunen med frågan om de kunde tänka sig att bli familjhem åt ett barn i yngre tonåren via en frivillig placering.

– Jag kände direkt att det var något jag ville göra, säger Ann-Sofie. Samtidigt var det viktigt att vi som familj tillsammans fick diskutera om hur det skulle kunna förändra vår vardag. Att få en ny familjemedlem innebar att vi alla fick hjälpas åt att hitta nya rutiner och förstå våra respektive roller i en ny gemenskap.

Efter en obligatorisk familjehemsutredning kunde Ann-Sofie med hjälp av ersättning från kommunen till en början gå ner i arbetstid och ägna mer tid åt att bygga relationer och förtroende.

– Det är aldrig barnens fel om något blir tokigt, menar Ann-Sofie. Det är vi vuxna som har ansvaret att förstå bakgrunder och situationer som kan uppstå. Kommunen ordnade ett flertal värdefulla utbildningar och kurser kring vad det innebär att vara familjehem och vi har även haft regelbundna träffar tillsammans med andra familjehem, vilket varit oerhört värdefullt. Det är även jätteviktigt att det finns stabila och bra relationer i kon-

takten med kommunens socialsekreterare.

Idag behövs inte familjehemsplaceringen längre, men relationen finns kvar för livet.

– Det känns som att vi fått ett barn till, avslutar Ann-Sofie med ett leende. Ju mer vi gett, desto mer har vi fått tillbaka.

Ann-Sofies råd till er som vill ge stöd

- Det räcker långt att vara en vanlig familj
- Var öppen för att lära er massor om relationsbyggande och inte minst er själva
- Var beredd på att investera i en lång relation som kan vara hela livet
- Börja gärna med att vara kontaktfamilj eller kontaktperson
- Kontakta kommunen och ta reda på vilket stöd och vilka utbildningar som finns

För mer information, se:

www.munkedal.se/familjehem

Måltidsutvecklare Johanna Bothén använder lekfulla metoder för att öka både grönsaksintag och kunskap i förskolan.

Måltidspedagogik

- *positivt för förskolebarn att få leka med maten*

Hur är det nu med barn och grönsaker? Kan broccoli, vitkål och rödbetor verkligen vara mumsigt, intressant och lärorikt för våra unga? Och får man verkligen leka med maten i förskolan? Ja, enligt måltidsutvecklare Johanna Bothén går det alldeles utmärkt. Just nu pågår ett projekt i Munkedals kommun med fokus på den lärande måltiden, där både minikockar och unga grönsaksforskare gör nya upptäckter varje vecka.

Johanna Bothén har utbildat sig till både kostekonom och förskollärare på Göteborgs Universitet och är verksam i Munkedals kommun sedan 15 år. 2018 tilldelades hon Sveriges största lärarpris, Helgepriset, på 125 000 kronor för sina insatser inom förskolan.

Tack vare pengarna kan Johanna nu arbeta med sitt projekt Gröna vägen – ett samverkansarbete i Munkedals kommun mellan kostenheten och förskolans pedagoger för ökat hälsofrämjande lärande i förskolan.

– Måltiderna utgör en stor del av tiden i förskolan och jag vill undersöka hur vi både kan uppmuntra barnen att på ett lekfullt sätt äta mer grönsaker och samtidigt väva in kunskaper som räknesätt, läsning och förståelse om matens ursprung och betydelse, berättar Johanna.

Genom lek, sång, handdockor och skapande med grönsaker och frukt som material får barnen nya erfarenheter och kunskaper om mat på ett lustfyllt sätt.

– Vi undersöker till exempel om man kan dricka grönsaker, om man kan skriva med ärtor eller skapa ansikten av sallad. Sedan kollar vi även upp var maten kommer ifrån och fakta kring olika grönsaker via surfplattor och böcker. När barnens nyfikenhet väcks och grönsakerna tar olika form och textur smakar de mer än gärna på maten framför dem, avslutar Johanna.

Läs mer om måltidspedagogik på:

munkedal.se/maltidspedagogik

Vad gäller på villatomten -

BYGGLOV ELLER BYGGANMÄLAN?

När du ska bygga nytt, bygga om eller bygga till så finns det byggregler som du måste följa. Byggreglerna anger de egenskaper som en byggnad minst måste uppfylla. Alla byggåtgärder, de som kräver bygglov, de som kräver anmälan samt alla andra byggåtgärder, ska uppfylla Boverkets bygg- och konstruktionsregler.

Du behöver oftast bygglov om du vill bygga en ny byggnad, bygga till eller göra vissa andra ändringar. Du kan även behöva bygglov för att sätta upp ett plank eller en mur. Ibland måste du göra en anmälan även om du inte behöver bygglov. Olika regler kan gälla beroende på om fastigheten är belägen i eller utanför detaljplanerat område.

Du behöver inte bygglov för att ändra rumsindelningen eller göra någon annan inre ändring, till exempel lägga nytt golv eller ta bort undertak. Du måste dock lämna in en anmälan till byggnadsnämnden om du vill göra stora förändringar av byggnadens planlösning, installation av eldstad eller om bärande delar berörs.

Du får inte påbörja en anmälningspliktig åtgärd innan du har gjort en anmälan och fått startbesked från samhällsbyggnadsnämnden. För att få reda på om det du vill bygga kräver bygglov eller anmälan kan du kontakta kommunens bygglovshandläggare.

Läs mer om byggregler på webbplatsen boverket.se och kommunens webbplats munkedal.se/bygga

Källa: Boverket

Exempel för bostadsfastighet

Du kan behöva bygglov för:

- Nybyggnation
- Större tillbyggen
- Garage, carport
- Byte av kulör eller typ av material på husfasad eller tak
- Vissa typer av plank och murar

Du kan behöva anmäla:

- Tillbyggnader upp till 15 m²
- Så kallade Attefallshus på maximalt 25 m²
- Inreda ytterligare bostad i ett enbostadshus
- Installation av braskamin eller eldstad
- Rivning av vissa byggnader

Tomtgräns:

Om du bygger närmare tomtgräns än 4,5 meter kan berörda grannar behöva ge skriftligt medgivande.

Centrumskolan i Dingle med årskurserna 4–6 och fritidshem.

I augusti påbörjas renovering av

CENTRUMSKOLAN I DINGLE

I sommar påbörjas en omfattande renovering av Centrumskolan i Dingle. De befintliga byggnaderna ska rustas upp till pedagogiskt anpassade lokaler med god ventilation, ljudanpassade miljöer och bättre ljussättning. Matsalsbyggnaden kommer få ett nytt tillagningsskök och en ny matsalslösning. Projektet beräknas kosta 25 miljoner kr och renoveringarna kommer genomföras i etapper under kommande höst- och vårtermin.

– Åtgärdsplanerna är inte helt fastställda i skrivande stund, men vi kan ge några exempel på vad renoveringen kommer innefatta, säger Liselott Sörensen Ringi, chef för barn- och utbildningsförvaltningen.

I matsalsbyggnaden kommer ett helt nytt större tillagningsskök att ersätta det befintliga mottagningsköket och lokalerna får ny belysning, ventilation, elcentral, värmesystem, fönster, yttertak med mera. Matsalen får även en ny serveringslösning.

I huvudbyggnaden kommer i stort sett alla lokaler få

ny belysning, nya ytskikt på golv, väggar och tak, ny modern ventilation, ljuddämpande innertak i klassrum och nya eller upprustade toalettutrymmen.

Några av klassrummen fördelas om till både klassrum och gruppum för bättre undervisningsmiljö.

– Vi tittar även på ett nytt hemkunskapskök och ett kombinerat klassrum för musik, bild och NO-ämnen, berättar Liselott. Även lokalerna för fritidsverksamheten kommer att få en upprustning.

– Skolgården kommer åtgärdas med bland annat ny utrustning, fortsätter Liselott. Här har barnen själva varit med och lämnat önskemål.

Efter Centrumskolan är det Hällevadsholms skola som står i tur för renovering och en behovsanalys är påbörjad.

Information om skolrenovering:
munkedal.se/skolrenovering

Lässtund med nya böcker på Herrgårdens förskola.

Böcker från Kulturrådet ger stöd till **Språkutveckling i förskolan**

En nationell satsning från Kulturrådet har bidragit till att cirka 500 nya böcker köpts in till förskolorna i Munkedals kommun under våren. Böckerna finns tillgängliga på flera språk och är ett bra stöd i förskolornas arbete med språkutveckling.

På Herrgårdens förskola är det dags för dagens lässtund och barnen tar med stort engagemang del i en diskussion om hur man kan avgöra vilket bajs som kommer från vilket djur. Boken är en av de cirka 500 böcker som köpts in till kommunens förskolor för medel från myndigheten Kulturrådet och är ett välkommet bidrag till barnens språkutveckling, enligt förskolechef Malin Stenman.

– En viktig del i förskolans läroplan är just att uppmuntra hur barnen tar till sig och använder språk, bilder, skrift och symboler på ett likvärdigt sätt oavsett språklig bakgrund, berättar Malin. En daglig sagostund, både i förskola och i hemmet, är ett utmärkt och roligt sätt att väcka barnens nyfikenhet och intresse för språk och läsning.

Barn som tidigt får lyssna till högläsning och som får leka med ord, får också större möjligheter att utveckla ordförråd, känslor och empati.

– Vi har även ett samarbete med kommunens bibliotek där vi kan låna in böcker efter behov, fortsätter Malin. Dessutom har varje förskola utsedda språkbud som samverkar i nätverk med specialpedagog och logoped.

Förskolorna arbetar även med Polyglutt som är ett digitalt verktyg för att jobba med läsning och flerspråkighet i förskolan. Tjänstens unika egenskap är att alla böcker finns inlästa på svenska och många av böckerna finns även inlästa på upp till 15 andra språk.

– Det är viktigt att både skola, föräldrar och samhället i stort samverkar för grundläggande läs- och språkfärdigheter vid en tidig ålder. Det är grunden för ett livslångt lärande, avslutar Malin.

Rolf Berg, framför den pågående byggnationen av Arena Sörbygden i Hedekas.

Många krafter i samverkan möjliggör **ARENA SÖRBYGDEN**

Det är mitten av maj i Hedekas och hammarlagen ekar över taket på den framväxande byggnad som bär arbetsnamnet Arena Sörbygden. En bred samverkan mellan föreningar, företag, Leader-projekt, privatpersoner och kommunen har möjliggjort en rejäl tillbyggnad av Hedekas Bygdegård. Den delvis öppna konstruktionen kommer inrymma en stor scen och vara tillgänglig för allt från konserter och teater till festligheter och julmarknad.

Rolf Berg, en av många drivande krafter i projektet, säger att tillbyggnaden kunnat bli verklighet tack vare ett stort engagemang från flera olika aktörer.

– Det är Sörbygdens samhällsförening i samarbete med föreningarna Small Lake Cruisers och Sörbygdens Musik- och Kulturförening (SMoK) som är initiativtagare till projektet, berättar Rolf. Grundplåten i finansieringen kommer från Leader Dalsland, Årjäng och Munkedal, resterande delar har föreningar, företag, privatpersoner och kommunen bidragit med.

Hedekas Bygdegård, som varit samlingsplats för otaliga arrangemang sedan 1930-talet, hade i sin ursprungsform vissa begränsningar vad gällde antal publikplatser och scenutrymme.

– Tillbyggnaden gör att vi kan ha större arrangemang och en mer flexibel arena. Tack vare att bygdegården redan har utrymmen för toaletter och kök har vi kunnat hålla nere byggkostnaderna på den nya delen.

Första arrangemanget är redan bokat. På Sörbygd dagarna i slutet av juni kommer arenan fyllas av både livemusik och lekarrangemang för barnen.

– Vi upplever ett fantastiskt engagemang från alla inblandade, avslutar Rolf. Nu återstår en sista finansieringsrunda för färdigställande av delar av interiör och sceneri.

Bokning av Hedekas Bygdegård och den nya arenan kan göras via Sörbygdens samhällsförening.

EVENEMANG

Munkedals kommun - ett axplock

Sörbygd dagarna och Small Lake Meet
27-30 juni i Hedekas. Något för hela familjen.

Bärfendalsveckan
30 juni till 7 juli, aktiviteter dagligen kl. 15.00-19.00.

Nordisk flickturnering i fotboll
2 och 4 juli på Munkedals idrottsplats.

Gamla Bruket i Munkedal, kaffestuga med väffelserving
3 juli till 4 augusti, onsdag-söndag kl. 13.00-19.00.

Öppet hus i Fiskebo hembyggs museum med servering
4-25 juli på torsdageftermiddagar kl. 14.00-17.00.

Munkedals Jernväg - en historisk resa
4 juli till 11 augusti, torsdagar och söndagar kl. 11.00-16.00.

Allsångskväll med Haga-Lennart och Lotta Rossövik
11 juli kl. 19.00 i Munkedals Folkets Park. Allsången pågår från juni.

Saltkälledraget, spelmansträff
12-14 juli i Saltkällan. Med servering, buskaspel och allspel.

Gårvikloppet, för alla åldrar i spännande terräng
13 juli kl. 14.00 i Gårvik.

Guidad vandring på Kynnefjäll
21 juli kl. 10.00-15.00. Arrangör är Väst kuststiftelsen.

Pop-up bibliotek med strandläsning
2 augusti kl. 11.00-13.00 på Kolstorpsvattnets badplats Hällevadsholm.

Sommardans i Munkedals Folkets Park
25 augusti kl. 18.00. Danskvällarna pågår från juni.

Saltkällans marknad
7 september på Saltkällans marknadsplats.

Sörbygd dagarna
27-30 juni

Munkedals Jernväg
juli-augusti

Gårvikloppet
13 juli

För alla evenemang och uppdaterad information
- se webbplatsen www.vastsverige.com/munkedal
Följ även facebooksidan facebook.com/grejenmedmunkedal

Munkedals kommun och Polisen förnyar Medborgarlöften

Från vänster: kommunpolis Dan Carlsson, lokalpolisområdeschef Stefan Kristiansson, folkhälsostrateg Linn Karlsson, kommundirektör Håkan Sundberg, kommunalråd Jan Hognert.

Medborgarlöften är en del i polisens och kommunens samverkan för ett brottsförebyggande och trygghetskapande arbete. Medborgarlöftet utgår från en kartläggning som Polisen tillsammans med Munkedals kommun genomfört under 2018.

Kartläggningen resulterade i att en lokal lägesbild togs fram och prioriterades. Den lokala lägesbilden baserades på anmälda brott, befolkningsstatistik, lokala brottsförebyggande rådets (BRÅ) uppfattning om olika problem i samhället samt polisens operativa underrättelserapporter.

Nytt för i år är att kommunen tillsammans med Polisen inför arbetsmetoden EST (effektiv samordning för trygghet). Målet är att minska och förebygga otrygghet genom tidiga insatser när problem uppstår eller är på väg att kunna hända.

Polisstationen i Lysekil kommer från juni att förstärkas med två poliser, vilket ska gynna polisen närvaron i området.

– Vi ser i statistiken att Munkedals kommun har låga brottsiffror jämfört med flera andra kommuner, berättar kommunpolis Dan Carlsson. Vi har även god kontakt med grannsamverkan-områden och några av områdets hundklubbar, då hundägare ofta uppmärksammar avvikelser från det normala under sina dagliga promenader.

Medborgarlöften 2019 fokuserar på

- Trafikrelaterade problem
- Polisen närvaro
- Grannsamverkan
- Utvecklad intern samverkan i det trygghetsfrämjande arbetet

Exempel på aktiviteter

- Mobilt poliskontor
- Trygghetsvandringar
- Möten grannsamverkan
- Polisbesök skola och fritidsgård
- Social insatsgrupp SSPF
- Riktade hastighetskontroller
- Riktade kontroller buskörning

Linn arbetar strategiskt för God folkhälsa

En god folkhälsa innebär att så många som möjligt, på lika villkor, har förutsättningar att ha en bra fysisk och psykisk hälsa. Folkhälsan påverkas av våra livsvillkor, miljöer, produkter och levnadsvanor. Faktorer som vi har eget ansvar för, men som samhället ger oss förutsättningar för att klara av. Linn Karlsson är sedan några månader ny folkhälsostrateg i Munkedals kommun och arbetar övergripande med att driva olika folkhälsofrågor i samverkan kommunens olika förvaltningar.

Linn Karlsson är utbildad distriktssköterska med inriktning folkhälsa och sedan några månader Munkedals kommuns nya folkhälsostrateg.

– Efter många års arbete som sjuksköterska i olika vårdande verksamheter blev jag mer och mer intresserad av hur våra levnadsvanor och olika förutsättningar påverkar vår hälsa och riskerna för att bli sjuk, berättar Linn. Folkhälsoarbete handlar just om att skapa tidiga, förebyggande och hälsofrämjande insatser i ordinarie verksamhet.

Faktorer som påverkar våra möjligheter till god hälsa är exempelvis trygga och goda uppväxtvillkor, fullföljda studier, anställningsbarhet, fysisk aktivitet, kostvanor, god sömn och social gemenskap.

– Vi ser exempelvis en nationell ökning av symptom som oro, nedstämdhet, sömnsvårigheter, huvudvärk och magont bland framför allt flickor, säger Linn. Här gäller det att vi samverkar på bred front för att möta upp ungdomar och ge dem bättre förutsättningar.

I Munkedals kommun finns ett folkhälsopolitiskt råd som verkar för att kommunen arbetar strategiskt med folkhälsofrågorna. Rådet identifierar också behov och gör prioriteringar utifrån hur hälsan utvecklas i befolkningen. Men samverkan sker även bland annat med skola, omsorg, vårdcentral, säkerhetssamordnare, polis och fritidsverksamhet.

Linn Karlsson, folkhälsostrateg

– Att påverka samhällsstrukturer och hälsovanor är inget man gör i en handvändning. Exempelvis arbetar vi än idag med att upplysa om rökningens skadliga verkan. Därför är det viktigt att vi alla tillsammans jobbar långsiktigt och metodiskt med våra folkhälsofrågor, avslutar Linn.

Folkhälsopolitiska målområden

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Källa: Folkhälsomyndigheten

Scrapbooking är ett återkommande inslag på Sörbygården

Klädvisning på Sörbygården

Promenader är en daglig trivselpunkt

Bertil och Eva-Lena stämmer av läget

Ena dagen behöver inte vara den andra lik på våra

ÄLDREBOENDEN

På ett äldreboende, även kallat särskilt boende, finns omfattande vård och omsorg för dig som behöver stöd i vardagen. Boendet är personligt med rätt till privatliv och det är den boende som bestämmer när någon ska hälsa på. Förutom grundläggande omsorg och individuella vårdande insatser anordnar äldreboendena olika aktiviteter för stimulans och social gemenskap. Aktiviteterna varierar beroende på årstider, resurser och givetvis utifrån varje vårdtagares hälsa och förmåga.

Lisbeth Schagerholm arbetar på Sörbygårdens äldreboende i Hedekas och är en av flera undersköterskor som deltar i planeringen av aktiviteter.

– Vår ambition är att så många av våra vårdtagare som vill och kan får möjlighet att delta. Därför kan den enkla aktiviteten vara nog så bra för deltagande och gemenskap, berättar Lisbeth. Exempelvis anordnar vi emellanåt tipspromenader inomhus i korridorerna som brukar vara väldigt uppskattade.

I bra väder är promenader en daglig trivselpunkt och på sommarhalvåret kan det även bli en utflykt i det gröna eller kanske en stillsam fika på uteplatsen.

– Vi gör ju även en del aktiviteter på plats, säger Lisbeth. Det kan vara musikunderhållning, allsång, bingo, filmvisning, klädvisning, berättarkvällar med mera. Vi har även aktiverande teman som scrapbooking, korvstopning, tunnbrödsbakning och sällskapsspel. Här får vi fin hjälp av lokala volontärer som Irene Johansson, en numer pensionerad kollega som tillsammans med sina vänner engagerar sig i olika aktiviteter.

Anhöriga och pensionärer är välkomna att delta i många av aktiviteterna och även vid högtider.

– Köksenheten är duktiga på att uppmärksamma maten kring högtider och temadagar. Det kan vara julbord, påskbuffé, midsommarmat, grötfest, kräftska, Nobelmiddag och mycket annat. Vid högtiderna brukar vi även skapa dekorationer, blomgrupper och pynt, avslutar Lisbeth. Man kan göra mycket av det lilla, om man gör det tillsammans.

Gör skillnad varje dag - sök

SVERIGES VIKTIGASTE JOBB

Medarbetare i kommuner och landsting är mer engagerade och motiverade och anser att deras arbete är viktigt och meningsfullt, säger Sveriges Kommuner och Landsting. Munkedals kommun söker medarbetare med viljan att göra skillnad och hjärtat på rätta stället för viktiga arbeten inom bland annat vård, skola och utveckling.

Läs mer på www.munkedal.se/ledigajobb

Intresserad av yrkesvägar inom kommunens verksamheter?

I Munkedals kommun jobbar nära tusen personer dagligen med allt från barn- och äldreomsorg till byggfrågor och bibliotek. Nära åtta av tio medarbetare i kommunen kan rekommendera Munkedals kommun som arbetsgivare till en vän. Här är några exempel på yrken inom kommunen.

- Arbetsmarknadskonsulent
- IT-tekniker
- Psykolog
- Arbetsterapeut
- Kock
- Registrator
- Biståndshandläggare
- Kommundirektör
- Rektor
- Bygglövshandläggare
- Kommunikatör
- Sjuksköterska
- Chef
- Kulturpedagog
- Socialsekreterare
- Controllert
- Kurator
- Specialpedagog
- Ekonom
- Logoped
- Stödassistent
- Ekonomibiträde
- Lokalvårdare
- Systemförvaltare
- Familjebehandlare
- Lärare
- Säkerhetsstrateg
- Fastighetskötare
- Löneadministratör
- Undersköterska
- Folkhälsostrateg
- Måltidspedagog
- Upphandlare
- Fysioterapeut
- Nämndsekreterare
- Webbredaktör
- Förskollärare
- Parkarbetare
- Verksamhetsutvecklare
- HR-specialist
- Personlig assistent

Exempel från MSB på hur en krislåda i hemmet kan se ut.

Krisberedskapsveckan

- sätter fokus på riskmedvetenhet och hemberedskap

Den 6-12 maj var det för tredje året i rad dags för den nationella krisberedskapsveckan. Syftet med veckan är att öka människors riskmedvetenhet och att fler ska veta hur de kan förbereda sig för att klara vardagen om samhället plötsligt inte fungerar som vi är vana vid. Initiativtagare till veckan är MSB, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap.

Vid förra årets kampanj skickades broschyren Om krisen eller kriget kommer ut till alla hushåll i Sverige. Den fick stort genomslag och uppmärksammades både i nationella och internationella medier.

I år hade kampanjen fokus på ungdomar mellan 13 och 19 år, eftersom krisberedskapsansvariga i kommunerna ofta lyfter fram ungdomar som en grupp de vill ha hjälp med att nå ut till.

I Munkedals kommun anordnades bland annat tipspromenader för högstadieelever och elever på Kunskapens Hus, Ung Fritid med flera. Ung Fritid hade

även filmvisningar med tillhörande diskussioner och kommunens bibliotekarier hade bokprat med ungdomar kring temat kriser och beredskap. På kommunhuset fanns en miniutställning med information om krisberedskap och räddningstjänsten höll en öppen informationsträff på torget i Munkedal.

Under våren sände SVT serien Nedsläckt land där tio deltagare fick prova att klara sig i ett samhälle helt utan el. Serien, som även finns tillgänglig på SVT Play, kan vara en bra utgångspunkt för att fundera över din egen hemberedskap.

Mer information

Läs mer om krisinformation och hemberedskap på:

Dinsäkerhet.se

Krisberedskap och larmnummer

Din kommun ansvarar för att bland annat äldreomsorg, vattenförsörjning, räddningstjänst och skola fungerar även vid en samhällskris. Du som privatperson har också ett ansvar. Med rätt förberedelser kan du klara en besvärlig situation bättre, oavsett vad som orsakat den.

VIKTIGA TELEFONNUMMER OCH WEBBPLATSER

112

Vid nödsituation som kräver omedelbar hjälp av ambulans, brandkår eller polis.

113 13

För att lämna eller få information vid allvarliga olyckor eller krissituationer.

114 14

Alla polisärenden som inte handlar om pågående brott eller händelser.

1177

Sjukvårdsrådgivning.

Dinsäkerhet.se

Om risker och säkerhet för dig som privatperson.

Krisinformation.se

Samlad information från Sveriges myndigheter vid kriser.

VIKTIGT MEDDELANDE TILL ALLMÄNHETEN

Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) används vid krissituationer - till exempel vid utsläpp av farliga ämnen, bränder med explosionsrisk, skogsbränder och andra naturkatastrofer.

Viktigt meddelande till allmänheten sänds framför allt i Sveriges Radios kanaler, Sveriges Televisions kanaler och på SVT Text. VMA kan också skickas som SMS till mobiltelefoner inom ett visst område.

Vid sällsynta tillfällen används utomhusvarning ("Hesa Fredrik"). Anläggningar för utomhusvarning finns på de flesta större orter samt runt Sveriges kärnkraftverk och testas klockan 15.00 den första helgfria måndagen i mars, juni, september och december.

Om du hör signalen: gå inomhus, stäng fönster, dörrar och ventilation och lyssna på Sveriges Radio P4 som har i uppdrag att ge samhällsinformation.

VAR FÖRBEREDD I HEMMET

Om det blir ett långvarigt strömavbrott eller någon annan störning eller kris i samhället så måste du själv ha en hemberedskap. Det betyder att du ska vara beredd på att ordna vatten, värme och något att äta. Du behöver också kunna kommunicera med andra och få information från media och myndigheter. **Läs mer på Dinsäkerhet.se**

MEDBORGARCENTRUM

Välkommen till Munkedals kommuns
Medborgarcentrum för service
och vägledning.

Telefon: 0524-180 00

E-post: mc@munkedal.se

Medborgarcentrum
Centrumtorget 5, 455 30 Munkedal

Ordinarie öppettider:
Måndag–torsdag: 08.00–16.30
Fredag: 08.00–16.00

www.munkedal.se

facebook.com/munkedalskommun

För information om sevärdheter och evenemang

www.vastsverige.com/munkedal

facebook.com/grejenmedmunkedal

Munkedals
Kommun